

85 jaar muziekkoepeel

en 85 jaar prinses Beatrix

85 jaar muziek- koepel en 85 jaar prinses Beatrix

De dag van 31 januari 1938 was een dag van uitzinnige vreugde voor het oranjegezinde deel van ons volk. Ook op de Heijplaat. Op die dag werd een prinsesje geboren, Beatrix. Om de diepe vreugde daarover goed te begrijpen, moeten we ons realiseren dat de Oranje-dynastie al heel lang aan een gouden draadje hing. In 1884 stierf de oudste zoon van koning Willem III, Alexander. Zijn stiefzusje Wilhelmina was toen vier. De grondwet moest veranderd worden om dat zusje in aanmerking te laten komen voor de troonopvolging: het koningschap was voordien voorbehouden aan mannen. Vanaf de sterfdatum van Willem III (1890) tot de geboorte van prinses Juliana (1909) was Nederland slechts één hartslag van de republikeinse staatsvorm verwijderd. En omdat Juliana enig kind bleef, kwam de monarchie maar niet uit de gevarezone. Tot 31 januari 1938.

Beschuit met muisjes

Op de Heijplaat, met zijn traditie van verenigingsleven en gezamenlijk feestvieren, leidde de geboorte van Beatrix tot ongekende festiviteiten. 'Het feest begon met een feestmars over het dorp met aansluitend de aubade. Door meisjes van de buurtvereniging werden 2500 beschuiten met muisjes rondgedeeld. Er was een spreker, dr. Ritter, die een rede hield met als onderwerp 'ons vorstenhuis,' schrijft B. den Burger. Die aubade blijkt te zijn verzorgd door het Heijplaats mannenkoor,

het gemengde koor 'Euphonia', kinderkoor Heijplaat, gemengd koor 'Kunst na Arbeid' en natuurlijk de harmonie 'Dockyard'. De beschuiten werden betrokken bij bakker Simon van Gelder aan het Alcorplein nr. 10.

Muziektent

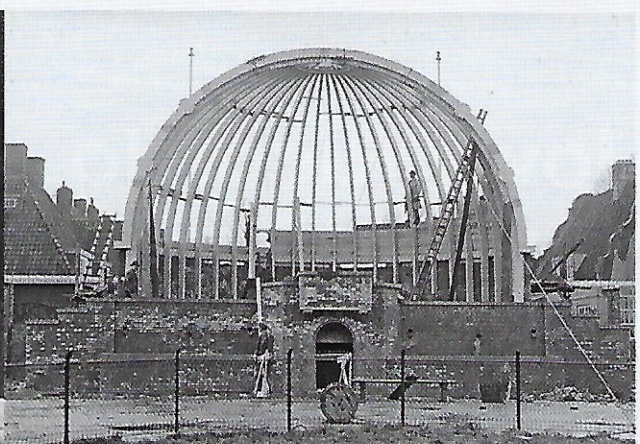
De getoonde blijdschap bleef niet beperkt tot deze feestelijkheden. De naam van prinses Beatrix zou met de Heijplaat verbonden blijven doordat een prachtig muziekpaviljoen, eveneens gebouwd in 1938, haar naam ging dragen.

Deze muziekkoepele kwam in de plaats van een 'muziektent' die van 1929 tot 1938 op het Rondoplein stond. Deze muziektent was ontworpen door A.F.M. Stoopman, chef gebouwen in dienst van de RDM, en gebouwd door leerlingen van de bedrijfsschool van de RDM.

Het nieuwe paviljoen was een ontwerp van Samuel de Clercq, de 'huisarchitect' van de RDM. In dezelfde periode tekende hij ook voor de verbouwing van het hoofdkantoor, waarbij de vierde bouwlaag en de klokkentoren aan dat gebouw werden toegevoegd.

Modern ontwerp

De Clercq leverde een prachtig, modern ontwerp voor het nieuwe muziekpaviljoen. Links en rechts van de

eigenlijke muziekkoezel kwamen 'annexen', de twee vleugels links en rechts. Voor de koepel kwam een entree met toegang tot de ondergrondse ruimte. Het ontwerp toont kenmerken van de Art Deco. Enerzijds vanwege de strikt symmetrische opbouw; wie de koepel verticaal doormidden gesneden denkt, ziet dat links en rechts elkaars spiegelbeeld zijn. Anderzijds ook door de buitengewoon mooie strakke geometrische vormen. De annexen zijn gemaakt van baksteen en rechte houten balkjes. Geen enkele frivoliteit, geen gebogen lijn (afgezien van de ronding van de koepel zelf). Ook de entree van de koepel met de trappen en het bordes, vertoont rechte, strakke lijnen en is symmetrisch vormgegeven. Het verschil met de meer traditionele vormgeving van Stoopmans' muziektent is in het oog springend, en toch was ook dat ontwerp al vrij van tierelantijnen. Het muziekpaviljoen met zijn annexen vormt ook een mooi harmonisch geheel met de huizen aan het plein.

Bij de kroning van prinses Juliana tot koningin in 1948, werden voor het muziekpaviljoen drie zuilen geplaatst. Die pasten aanzienlijk minder goed bij het paviljoen en de huizen van het plein. Gelukkig zijn die weer weggehaald.

Renovatie

Ruim vijftig jaar zou het muziekpaviljoen op het

Rondoplein het middelpunt zijn van de Heijplaatse tradities: Koninginnedag, Sint-Maarten etc. Het muziekpaviljoen is dan ook het enige openbare gebouw op het Rondoplein: tegen de Hollandse tradities in bevindt zich op het plein geen kerk en evenmin een kroeg. Harmonie Dockyard gaf er uitvoeringen, evenals de andere muziekgroepen. Maar naarmate het verenigingsleven op de Heijplaat zijn glans verloor en de concerten het moesten afleggen tegen de televisie, verloederde ook het muziekpaviljoen. In 2005 kreeg hij al een opknapbeurt, en de jongste, grondige renovatie hebben we de laatste maanden mogen meebeleven.

Is het muziekpaviljoen er mooier op geworden? Dat is een kwestie van smaak. Ik vind van wel. De kleuren, het gerenoveerde metselwerk en het dito houtwerk: een sieraad voor ons dorp. Alleen: het muziekpaviljoen verdient een mooier plein. Pardon: verdient een mooi plein.

Gianni van den Hurk,

giannivandenhurk@gmail.com

De onderschriften voor de foto's:

- De harmonie 'Dockyard' voor het paviljoen (pagina 19)
- Het uitdelen van de beschuiten met muisjes
- De muziektent van Stoopman
- De architect van het paviljoen: Samuel de Clercq
- De bouw van de koepel